



## KOMUNIKAT PRASOWY nr 141/23

Luksemburg, 14 września 2023 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-113/22 | TGSS (Odmowa przyznania dodatku macierzyńskiego)

### **Dyskryminacja ze względu na płeć w Hiszpanii: ojcowie dwojga lub większej liczby dzieci, którzy są zmuszeni do wystąpienia na drogę sądową w celu skorzystania z dodatku do ich renty z tytułu niezdolności do pracy, mają prawo do dodatkowego odszkodowania**

*Praktyka administracyjna polegająca na każdorazowym odmawianiu przyznania tego dodatku również ojcom i pomijaniu w ten sposób konsekwencji, jakie należy wyciągnąć z wyroku wydanego w 2019 r., w którym Trybunał Sprawiedliwości uznał przyznanie tego dodatku wyłącznie matkom za dyskryminujące, naraża tych ojców na podwójną dyskryminację*

W wyroku z dnia 12 grudnia 2019 r.<sup>1</sup> Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł, że dodatek do świadczenia emerytalno-rentowego przyznany przez Hiszpanię wyłącznie matkom pobierającym rentę z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli mają one dwoje lub więcej dzieci (biologicznych lub przysposobionych), z wyłączeniem ojców znajdujących się w porównywalnej sytuacji, może stanowić bezpośrednią dyskryminację ze względu na płeć, sprzeczną z dyrektywą w sprawie równego traktowania<sup>2</sup>.

Na podstawie tego wyroku ojciec dwojga dzieci zwrócił się w listopadzie 2020 r. do hiszpańskiego zakładu ubezpieczeń społecznych o uznanie jego prawa do dodatku do świadczenia z tytułu całkowitej i trwałej niezdolności do pracy, które pobierał od listopada 2018 r. Ponieważ jego wniosek został oddalony, skierował sprawę na drogę sądową. W pierwszym wyroku sąd uznał prawo tego ojca do spornego dodatku do świadczenia emerytalno-rentowego, oddalając jednocześnie wysuwane przez niego żądanie odszkodowania. Zarówno ojciec, jak i władze hiszpańskie wnieśli odwołanie od tego wyroku do wyższego trybunału sprawiedliwości Galicji (Hiszpania).

Sąd ten powziął wątpliwość co do tego, czy praktykę polegającą na każdorazowym odmawianiu przyznania mężczyznom – do czasu dostosowania dyskryminujących przepisów hiszpańskich do wyroku Trybunału z dnia 12 grudnia 2019 r. – spornego dodatku do świadczenia emerytalno-rentowego, co zobowiązuje ich do dochodzenia go na drodze sądowej, należy uznać za dyskryminację odrębną od dyskryminacji, której został poświęcony wspomniany wyrok. Sąd ten zastanawia się również nad możliwością przyznania ojcu, w razie stwierdzenia naruszenia prawa Unii, dodatkowego odszkodowania i nad elementami tego odszkodowania.

W dzisiejszym wyroku Trybunał przypomniał przede wszystkim, że **w razie stwierdzenia istnienia dyskryminacji niezgodnej z prawem Unii** i dopóki nie zostaną przyjęte środki zmierzające do przywrócenia równego traktowania,

<sup>1</sup> Wyrok Trybunału z dnia 12 grudnia 2019 r., *Instituto Nacional de la Seguridad Social (Dodatek do emerytury dla matek)*, [C-450/18](#) (zob. komunikat prasowy nr [154/19](#)).

<sup>2</sup> Dyrektywa Rady 79/7/EWG z dnia 19 grudnia 1978 r. w sprawie stopniowego wprowadzania w życie zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zabezpieczenia społecznego (Dz.U. 1979, L 6, s. 24).

**sądy krajowe i krajowe organy administracyjne są zobowiązane do niestosowania wszelkich dyskryminujących przepisów krajowych, nie czekając na ich uchylenie przez ustawodawcę.** Powinny zatem stosować wobec członków gorzej traktowanej grupy, w niniejszym wypadku ojców, przepisy obowiązujące wobec osób należących do kategorii uprzywilejowanej, w niniejszym wypadku matek.

Następnie Trybunał uznał, że decyzja odmowna wydana na podstawie takiej praktyki administracyjnej może powodować, oprócz dyskryminacji, o której mowa w wyroku z dnia 12 grudnia 2019 r., **nową dyskryminację ubezpieczonych płci męskiej.** Wyłącznie mężczyźni są bowiem zmuszeni dochodzić ich prawa do spornego dodatku do świadczenia emerytalno-rentowego na drodze sądowej, co w szczególności naraża ich na **dłuższy czas oczekiwania na uzyskanie tego dodatku** oraz ewentualnie na **dodatkowe wydatki.**

W konsekwencji **sąd krajowy** rozpatrujący skargę na taką decyzję odmowną **nie może ograniczyć się do przyznania danemu ubezpieczonemu płci męskiej prawa do spornego dodatku do świadczenia emerytalno-rentowego z mocą wsteczną.** Nie naprawiłoby to bowiem szkód spowodowanych tą nową dyskryminacją. Ubezpieczonemu płci męskiej należy zatem przyznać również **odpowiednie odszkodowanie pieniężne,** które pozwoliłoby na całkowite naprawienie szkody faktycznie poniesionej w wyniku dyskryminacji. **Odszkodowanie to powinno uwzględniać koszty poniesione przez ubezpieczonego, w tym koszty sądowe i wynagrodzenie adwokata.**

**UWAGA:** Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

